

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/29/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200364
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200364.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa I. Q. bytom C., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2013, č. k. 12Sd/127/2013-29, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2013, č. k. 12Sd/127/2013-29 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 2. januára 2013 v znení rozhodnutia číslo XXX XXX XXXX X z 29. júla 2013 z r u š u j e a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

II. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 5. decembra 2013, č. k. 12Sd/127/2013-29, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 2. januára 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa čl. 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 998/2009 (ďalej len „nariadenie“) od 3. júna 2012 priznaný starobný dôchodok v sume 192,70 € mesačne, zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 197,10 € mesačne. Uvedené rozhodnutie krajský súd potvrdil v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 65 ods. 1, § 274, § 82 a § 112 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa čl. 52 ods. 1 písm. b) nariadenia priznaný od 3. júna 2012 starobný dôchodok v sume 192,70 € mesačne, zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 196,60 € mesačne. K zmene došlo po preukázaní nových skutočností a doplnení obdobia dôchodkového poistenia

získaného podľa právnych predpisov Českej republiky, pričom sa suma starobného dôchodku od 1. januára 2013 znížila po zmene koeficientu potrebného pre správne určenie sumy zvýšenia starobného dôchodku navrhovateľa.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že sídlo zamestnávateľa navrhovateľa (Česká námorná plavba) k 31.12.1992, teda ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, bolo na území Českej republiky a preto doby zamestnania, získané pred uvedeným dňom sa považujú za doby zabezpečenia (poistenia) v Českej republike a dôchodok za ne je príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Odporkyňa priznala navrhovateľovi starobný dôchodok podľa čl. 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia v sume zodpovedajúcej pomeru obdobiu dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky k úhrnu dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov Českej republiky a Slovenskej republiky. Obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľa v I. pracovnej kategórii zhodnotila odporkyňa v takom rozsahu, v akom ho potvrdila Česká správa sociálneho zabezpečenia v Prahe, t. j. 5242 dní, v Slovenskej republike získal navrhovateľ 288 dní obdobia dôchodkového poistenia v I. pracovnej kategórii. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa postupovala pri určení sumy starobného dôchodku navrhovateľa v súlade s platnými právnymi predpismi a v súlade s nariadením č. 883/2004. Odporkyňa zhodnotila obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľa vo zvýhodnenej I. pracovnej kategórii v takom rozsahu, v akom ho potvrdila Česká správa sociálneho zabezpečenia v Prahe, čo bolo podkladom pre vydanie zmenového rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. júla 2013, ktorým navrhovateľovi po dodatočnom doplnení obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Českej republiky. Suma starobného dôchodku od 1. januára 2013 sa znížila po zmene koeficientu potrebného pre správne určenie sumy zvýšenia starobného dôchodku od 1. januára 2013.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že odporkyňa vo veci najprv nekonala, nepostúpila jeho žiadosť Českej správe sociálneho zabezpečenia a potom vydala rozhodnutie predčasne. Česká strana po došetrení akceptovala jeho prax počas štúdia ako dobu zamestnania v I. pracovnej kategórii v rozsahu 1 rok 3 mesiace a 6 dní, čím sa zvýšila celková doba jeho zamestnania v I. pracovnej kategórii na 16,5 roka, čo má vplyv na zníženie vekovej podmienky jeho nároku na starobný dôchodok (58 rokov veku).

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní starobného dôchodku.

Podľa § 65 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamestnania sú na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie.

Podľa § 14 ods. 2 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania členov posádok námorných lodí.

Podľa § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň a) 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. a), prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov až h) alebo 19 rokov v službe I. kategórie

funkcií, b) 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. a), prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. b) až h) alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií, c) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. a) prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. b) až h) alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo d) 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. a), prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. b) až l) alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

Podľa § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods.1 a v § 6 ods.1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

Z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia z 02. januára 2012 o priznaní starobného dôchodku vyplýva, že navrhovateľovi boli pre výšku starobného dôchodku zhodnotené v I. pracovnej kategórii obdobia dôchodkového poistenia od 27.06.1978 do 31.12.1978 v rozsahu 188 dní, od 01.01.1979 do 31.12.1979 v rozsahu 365 dní, od 01.01.1980 do 31.12.1980 v rozsahu 306 dní a od 01.01.1981 do 31.12.1992 v rozsahu 4 382 dní, t. j. spolu 5242 dní získaných podľa právnych predpisov Českej republiky a obdobie od 19.03.1999 do 31.12.1999 v rozsahu 288 dní získaných podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. To znamená, že navrhovateľovi celkom bolo zhodnotených v I. pracovnej kategórii 5530 dní dôchodkového poistenia v I. pracovnej kategórii, to je 15 rokov a 55 dní celkom a v súlade s ustanovením § 174 ods. 1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. bol mu starobný dôchodok priznaný od 3. júna 2012, t. j. od dovŕšenia 59. roku veku.

V priebehu súdneho konania Česká správa sociálneho zabezpečenia v Prahe rozhodnutím z 27. decembra 2013 číslo XXX XXX XXX/XXX priznala navrhovateľovi od 3. júna 2012 starobný dôchodok v sume 8 173 Kč mesačne, pričom mu v I. pracovnej kategórii zhodnotila aj dobu od 13.09.1973 do 17.11.1973 v rozsahu 66 dní, od 20.05.1974 do 08.09.1974 v rozsahu 112 dní, od 28.07.1975 do 26.10.1975 v rozsahu 91 dní, od 09.08.1976 do 25.11.1976 v rozsahu 109 dní a od 04.10.1977 do 22.12.1977 v rozsahu 80 dní ako dobu dôchodkového poistenia v I. pracovnej kategórii.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ v I. pracovnej kategórii získal celkom 5988 dní, t. j. 16 rokov a 148 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Navrhovateľ namietal nezapočítanie obdobia od 13.09.1973 do 17.11.1973, od 20.05.1974 do 08.09.1974, od 28.07.1975 do 26.10.1975, od 09.08.1976 do 25.11.1976 a od 04.10.1977 do 22.12.1977 ako obdobie dôchodkového poistenia v I. pracovnej kategórii.

Je zrejmé, že odporkyňa uvedené obdobia nehodnotila ako obdobie dôchodkového poistenia v I. pracovnej kategórii z dôvodu, že nemala preukázané (potvrdené) od Českej správy sociálneho zabezpečenia, že išlo o dobu zamestnania v I. pracovnej kategórii. Hodnotenie ďalších dôb v I. pracovnej kategórii je však novou skutočnosťou, ktorá môže mať vplyv aj na posúdenie dátumu vzniku nároku na starobný dôchodok.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutia odporkyne zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie podľa § 220 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne opätovne posúdiť nárok na starobný dôchodok navrhovateľa a rozhodnúť o nároku na starobný dôchodok a jeho výške znovu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.